

7.SINIF SOSYAL BİLGİLER 1.ÖĞRENME ALANI

DERS NOTLARI

1. ÖĞRENME ALANI: BİRLİKTE YAŞAMAK

GRUPLAR VE SOSYAL HAYATTA İLETİŞİMİN ÖNEMİ (1.öğrenme alanı-1.öğrenme çıktısı)

İLETİŞİM: Duygu, düşünce ve bilgilerin akla gelebilecek her türlü yolla başkalarına aktarılmasıdır.

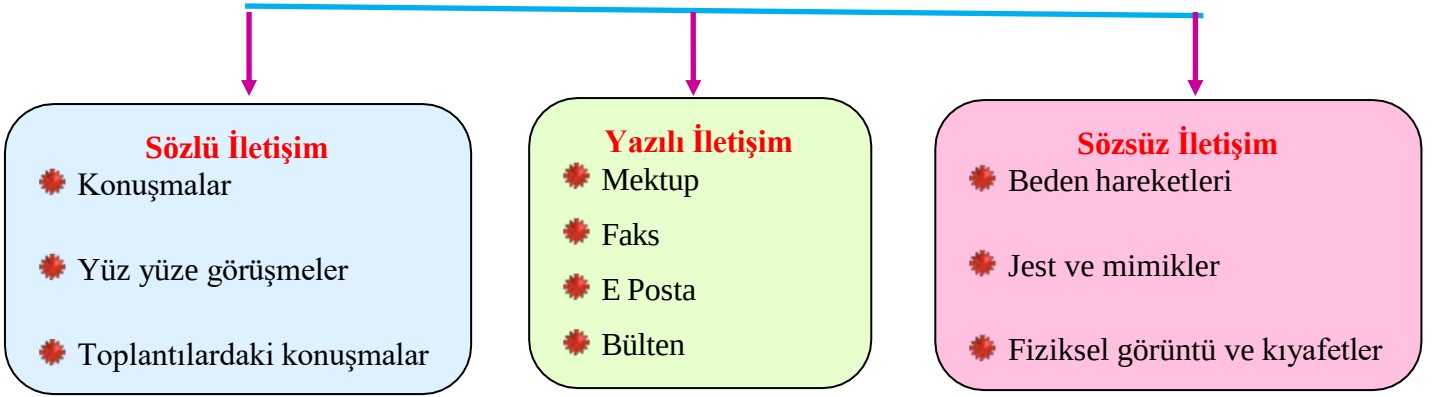
KİTLE İLETİŞİM ARAÇLARI: Duygu, düşünce ve bilgilerin geniş kitlelere ulaştırılmasını sağlayan **telefon, gazete, radyo, televizyon, genel ağ** gibi araçlara kitle iletişim araçları denir.

KİTLE İLETİŞİM ARAÇLARI		
TELEFON		Özellikle son yıllarda teknolojinin ilerlemesiyle beraber en çok tercih edilen kitle iletişim araçlarından biri olmuştur.
GAZETE		İnsanlara haber ve bilgileri görsel olarak sunan en yaygın yazılı ve görsel kitle iletişim aracıdır.
RADYO		Sesli iletişim aracı olan radyo, yayıncılığa televizyondan önce başlamıştır. Ülkemizde ilk radyo yayıncılığı 1927'de başlamıştır.
TELEVİZYON		Bilgi ve haberlerin bize ulaştırılmasını sağlayan, en yaygın olarak kullanılan kitle iletişim aracıdır.
GENEL AĞ (İnternet)		"İnternet" sözcüğüne karşılık olarak önerilen ve bilgisayar ağlarının birbirine bağlanmasıyla oluşan uluslararası iletişim ağıdır

İLETİŞİME ÖRNEK CÜMLELER

- ◆ Komşunuza “günaydın” demek
- ◆ Otobüste birine yer vermek
- ◆ Öğretmeninizin sorusuna cevap vermek için söz istemek
- ◆ Bir arkadaşınıza telefonla mesaj göndererek fikir alışverişinde bulunmak

İLETİŞİM ÇEŞİTLERİ

ETKİLİ İLETİŞİM: Bireylerin **birbirlerini açık, doğru ve samimi bir biçimde anlayabilmeleri** anlamına gelir. Burada önemli olan **sadece duygu, düşünce ve bilgilerin aktarılması değil aynı zamanda iletişimin karşılıklı gerçekleşmesidir.**

EMPATİ: Bir kişinin **kendisini karşıdaki kişinin yerine koyarak olaylara onun gözünden bakması, duygu ve düşüncelerini anlamaya çalışması** ve bunu karşındakine yansıtmasıdır.

SEN DİLİ'NİN ÖZELLİKLERİ	BEN DİLİ'NİN ÖZELLİKLERİ
✿ “Sen”le başlar veya “sen”le biter. ✿ Yargılayıcı, eleştirici ve suçlayıcı olabilir. ✿ Öfke, kızgınlık, duyguları taşıyabilir, emredici olabilir. ✿ Olumsuz ve suçlayıcıdır. ✿ Davranıştan çok kişi odaklıdır. ✿ Kişi iletişim kurmaktan kaçınır. ✿ Benlik saygısını zedeler.	✿ “Ben”le başlar veya “ben”le biter. ✿ Bireyin duygu ve düşüncelerini ortaya koyar. ✿ Anlaşmazlıkları azaltır, konuşan kişiyi rahatlatır. ✿ Olumlu ve yapıcıdır. ✿ Kişiden çok davranış odaklıdır. ✿ Kişi iletişim kurmaya açıktır. ✿ Benlik saygısını olumlu yönde etkiler.
SEN DİLİNE ÖRNEK CÜMLELER	BEN DİLİNE ÖRNEK CÜMLELER
✿ Dün akşam neredeydin sen? ✿ Okula neden geç kaldın? ✿ Sen, beni hiç anlamıyorsun! ✿ Ben gelene kadar, burada bekleyeceksin! ✿ Verdiğin sözleri neden yerine getirmiyorsun? ✿ Ders anlatırken öğretmeni hiç dinlemiyorsun. ✿ Sınıfta sürekli konuşuyorsun, o yüzden herkesin dikkati dağılıyor. ✿ Etkinlik saatine hep geç kalıyorsun, senin yüzünden grup çalışması aksıyor.”	✿ Sorumluluklarını yerine getirmemene çok üzülüyorum. ✿ Bu sabah seni göremeyince merakta kaldım. ✿ Derslerine çalışmaman beni kaygılandırıyor. ✿ Bu konuda sana hak veriyorum. ✿ Eşyalarımın izinsiz kullanılmasından rahatsız oluyorum. ✿ Ödevlerini zamanında yapmadığında başarının düşeceğinden endişe ediyorum. ✿ Sınıfta yüksek ses olunca derse dikkatimi vermekte zorlanıyorum.

BEDEN DİLİ: Bireyin duygu ve düşüncelerini **jest, mimik, duruş, fiziksel mesafe** gibi sözel olmayan yollarla ifade eden iletişim biçimidir. Sözlü ifadelerin yanında bedenin verdiği mesajlar da iletişimi şekillendirir. Beden dilinde **yüzdeki ifadeler mimik; el, kol, baş gibi vücut hareketleri ise jest** olarak adlandırılır.

BEDEN DİLİNDE İLETİŞİMİ OLUMLU ETKİLEYEN DURUMLAR:

- Konuşurken gülümsemek,
- Karşıdaki kişiye yönelerek konuşmak,
- Göz teması kurmak,
- Onaylayıcı şekilde başını sallamak

BEDEN DİLİNDE İLETİŞİMİ OLUMSUZ ETKİLEYEN DURUMLAR:

- ➡ Yüzünü çevirerek dinlemek
- ➡ İletişim içerisindeyken telefonu ile oynamak

ETKİLİ İLETİŞİMİ OLUMSUZ ETKİLEYEN SORUNLAR

KONUŞMACIDAN KAYNAKLANAN SORUNLAR	DİNLEYİCİDEN KAYNAKLANAN SORUNLAR
❖ İyi hazırlanmamış konuşma metni ❖ Eksik bilgi ve mesaj verme ❖ Yanlış anlaşılmaya neden olacak ifadeler kullanma ❖ Aynı ses tonu ile sıkıcı konuşma ❖ Dinleyiciye karşı ön yargılı olma ❖ Dinleyicinin seviyesine uygun konuşmama	■ Dikkatsiz dinleme Konuşmacıyı sözünü kesmeden dinler. ■ Bilgi eksikliği ■ Ön yargılı dinleme ■ Geri bildirim yapmama ■ Yetersiz algılama, yanlış yorumlama ■ Soru sormama

OLUMLU İLETİŞİMDE DİKKAT EMEMİZ GEREKEN DURUMLAR

- 🌍 Konuşurken karşıımızdaki insanı başkalarıyla kıyaslamamak
- 🌍 Anlatmak istediklerimizi açık bir dille ifade etmek
- 🌍 Beden dilini etkili bir biçimde kullanmak
- 🌍 İnsanları yargılamadan konuşmak ve dinlemek
- 🌍 Empati kurmak

FARKLILIKLARA SAYGI: İletişim kurulan insanların **düşünceleri, inançları, yaşam biçimleri ve değerlerine ön yargısız şekilde yaklaşmayı** gerektiren iletişim biçimidir.

ÖRNEK: Sınıfta farklı bir dil konuşan ya da başka bir ülke kökenli arkadaşınıza saygı göstermek, onun kültürünü öğrenmeye çalışmak

OLUMLU İLETİŞİMİ ENGELLEYEN FAKTÖRLER

✓ Önyargılı olmak.✓ Emir vererek konuşmak.✓ İnsanların ifadelerini önemsememek.	✓ İnsanları başkalarıyla kıyaslamak.✓ Suçlayıcı ifadeler kullanmak.✓ İnsanların dış görünümüyle alay etmek.

ÖZEL GEREKSİNİMLİ BİREYLER İÇİN FIRSAT EŞİTLİĞİ
(1.öğrenme alanı-2.öğrenme çıktısı)

ÖZEL GEREKSİNİMLİ BİREYLER: Fiziksel, zihinsel, duygusal veya gelişimsel açıdan yaşlılarından farklı ihtiyaçlara sahip, günlük yaşamlarını sürdürebilmek ve toplum içinde bağımsız olabilmek için **ek destek ve eğitime ihtiyacı duyan kişilerdir.**

Özel gereksinim ihtiyacı olan durumlar: 1- Görme 2- İşitme 3- Yürüme 4- Öğrenme 5- İletişim

Örneğin: Tekerlekli sandalye kullanan bir öğrencinin resimde çok yetenekli olabilmesi ya da işitme engeli olan bir çocuğun sporda büyük başarılar gösterebilmesinden dolayı toplumun ayrılmaz bir parçası olarak görmek ve empatiyle yaklaşmak önemlidir.

FIRSAT EŞİTLİĞİ: İnsanların doğdukları yer, cinsiyetleri, ailelerinin ekonomik durumu ya da sahip oldukları özellikler ne olursa olsun aynı haklara sahip olmalarıdır.

ÖRNEKLER:

- Her çocuğun okula gidebilmesi,
- Kız ve erkek öğrencilerin aynı şartlarda eğitim görebilmesi,
- Özel gereksinimli bireylerin eğitimle desteklenmesi

ÖNEMLİ NOT: Özel gereksinimli bireylerin **okullarda rampa, asansör** gibi fiziksel düzenlemelerle ve **özel eğitim desteği** ile rahatça eğitim görebilmeleri fırsat eşitliğinin bir parçasıdır.

Bireysel açıdan fırsat eşitliğinin önemi: İnsanlar **eğitim, sağlık, iş hayatı ve sosyal hayatta** eşit haklara sahip olduklarında kendi yeteneklerini geliştirme fırsatı bulur, **hayallerine ulaşabilir ve kendilerini değerli hissederler.** Bu durum **bireylerin öz güvenini artırarak** hayata umutla bakmalarını sağlar.

Toplumsal açıdan fırsat eşitliğinin önemi: **Adalet ve barış ortamı** oluşturur. Özel gereksinimli bireylerin katıldığı bir **toplum daha güçlü, mutlu ve huzurlu olur.** **Şefkat, anlayış, merhamet ve sevgi ile desteklenen** fırsat eşitliği hem bireylerin mutlu olmasını hem de toplumun gelişmesini sağlar.

T.C. AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI FAALİYETLERİ	
UMUT EVLERİ	Özel gereksinimli bireylerin toplum yaşamına aktif katılımları ve temel becerileri kazanmaları sağlanarak bağımsız yaşamları amaçlanmaktadır.
GÜNDÜZ BAKIM MERKEZLERİ	Özel gereksinimli bireye bakım veren aile bireylerinin gün içinde kendilerine vakit ayırıp hayata katılmalarını sağlar. Özel gereksinimli bireyin öz bakım ihtiyaçlarının karşılanmasının yanı sıra eğitsel, sosyal, kültürel ve sportif faaliyetler yürütür.
GEÇİCİ VE MİSAFİR BAKIM HİZMETİ	Özel gereksinimli bireylere ailelerinin yıl içerisinde hac, umre, sağlık, seyahat gibi çeşitli nedenlerle geçici olarak verilen bir bakım modelidir.
ÖZEL BAKIM MERKEZLERİ	Özel gereksinimli bireylerin yaşam kalitesini artırmak için özel olarak tasarlanmış profesyonel hizmet sağlayıcı kuruluşlardır. Zihinsel veya ruhsal engellilik gibi durumlar nedeniyle sürekli bakım ve desteğe ihtiyaç duyan bireylere yönelik olarak çalışmaktadır.

MİLLÎ MESELELER KARŞISINDA TÜRK TOPLUMUNUN TUTUM VE DAVRANIŞLARI (1.öğrenme alanı-3.öğrenme çıktısı)

Türk toplumu, tarih boyunca **millî meseleler** karşısında sergilediği **birlik ve dayanışma ruhuyla** dikkat çeken bir millettir. Bu tutum; köklerini Türk milletinin tarihi, kültürel değerleri ve bağımsızlık bilincinden alır. **Türkler için milli mesele, milletin varlığını sürdürmesi, kimliğini koruması ve onurunu savunması** açısından son derece önemlidir. Bu nedenle **Türk toplumu; ülkesinin birliği, bağımsızlığı, güvenliği, refahı, geleceği gibi konularda, doğal afetlerden ekonomik zorluklara, bilimden spora** kadar her alanda ortak bir irade etrafında kenetlenmeyi bilmiş, dayanışma ve birlik ruhuyla her zorluğun üstesinden gelmiştir.

Türk toplumunun millî meseleler karşısında en belirgin özelliği yardımlaşma ve dayanışma kültürüdür. Afetler, savaşlar, terör eylemleri, darbeler veya ulusal krizler sırasında toplumun tüm kesimleri aynı duyguda buluşur ve el ele vererek zorlukların üstesinden gelir. Tarih boyunca Türk milleti, **Millî Mücadele Dönemi'nden günümüz millî kalkınma hamlelerine; eğitim, sağlık, teknoloji, bilim ve spor alanlarındaki başarılarına kadar** pek çok alanda önemli başarılar elde etmiştir.

Bu zorluklar ve başarıların bireylerde oluşturduğu durumlar şunlardır:

- Bireylerde sorumluluk duygusunu ve toplumsal görev bilincini güçlendirir;
- İnsanlar yalnızca kendi yaşamlarından değil, çevresindekilerin yaşamlarından da sorumlu olduklarını fark eder. Bu durum toplum için faydalı olmanın ve ortak amaç için çalışmanın değeri daha iyi anlaşılır.
- Bireylerde sosyal sorumluluk bilinci güçlenir.

Günümüzde de **Türk toplumu**, millî meselelerde gösterdiği duyarlılık ve başarılarla **hem ulusal hem de uluslararası alanda saygı** uyandırmaktadır.

Ulusal bağımsızlık, sınır güvenliği, terörle mücadele, kültürel değerlerin korunması, toplumsal dayanışma gibi konularda toplumun genelinde **güçlü bir farkındalık, derin bir aidiyet duygusu ve tarihsel bilinç** vardır. Türk toplumu, millî konulara dair fikirlerini bu bilinç ve sorumlulukla dile getirerek ülkesinin geleceğine katkıda bulunmakta ve her zorluğun üstesinden birlik ve beraberlikle gelmektedir.

MİLLÎ KİMLİK: Bir milletin kendine özgü **düşünüş, yaşayış, dil, töre, gelenek, toplumsal değer ve kurallardan** oluşan özellikler bütünüdür. Bu kimlik, bir **millete ait aidiyet duygusudur**. Aynı zamanda bir bilincin, bir duruşun ve ortak bir kader anlayışının yansımasıdır. İnsan millî kimliği sayesinde **kim olduğunu, nereden geldiğini ve hangi değerlere sahip olduğunu** bilir. Bu bilinç, bireyin toplum içinde yerini belirlemesini ve geçmişle bağ kurmasını sağlar.

Bir milleti ayakta tutan en güçlü unsur millî kimliği ve bu kimliğe duyduğu sadakatle beslenen **vatan sevgisidir**. Türkiye, tarih boyunca nice zorlukları aşmış, nice destanlar yazmış bir ülkedir. **Bu zaferler yalnızca cephelerde kazanılmamış; spor, sanat, bilim ve toplumsal dayanışma alanlarında da** yaşatılmıştır. Çünkü **vatanseverlik, sadece savaşta silah kuşanmakla değil, barış zamanında da ülkesine karşı vatandaşlık sorumluluklarını yerine getirmekle** mümkündür. Bu kimlik ve vatan sevgisi, Türkiye'yi her daim güçlü, onurlu ve bir arada tutan en yüce değerdir. Türk milleti, geçmişinden aldığı güçle ortak değerlerine sahip çıkarak geleceğini inşa etmeye devam etmektedir.

MİLLÎ KİMLİK ve VATAN SEVGİSİ İLE GERÇEKLEŞTİRİLMİŞ BAŞARILAR:

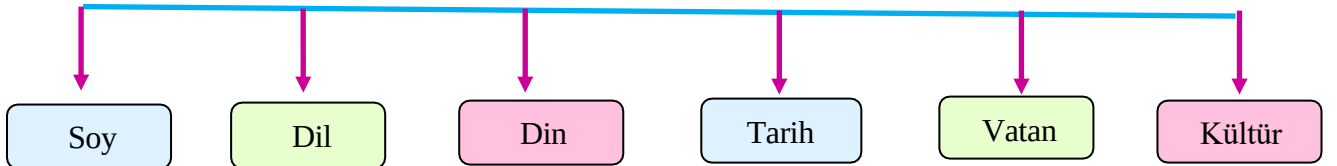
- ✿ Türkiye Kadın Millî Voleybol Takımının dünya şampiyonluğu,
- ✿ Erkek Ampute Futbol Millî Takımının azim dolu zaferi,
- ✿ Mete Gazoz'un okçulukta elde ettiği olimpiyat ve dünya şampiyonlukları,
- ✿ Sümeyye Boyacı'nın engelleri aşarak kazandığı dünya başarısı,

Alper Gezeravcı'nın uzaya giden ilk Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olarak taşıdığı bayrak ise göklerde parlayan bir umut ışığıdır. Bu adım, Millî Kalkınma Projeleri ile birlikte Türkiye'nin bilim, teknoloji ve üretimde kendi gücüne güvenen bir ülke olma yolundaki kararlılığını simgeler. **6 Şubat depremlerinde yaşanan büyük acılar**, milletimizin **dayanışma ve sevgi gücüyle** sarılmıştır. Türk halkı, vatan sevgisinin yalnızca zafer anlarında değil zorluklarda da birleştirici bir güç olduğunu göstermiştir. Tüm bu örnekler Türkiye'nin her alanda yükselen bir vatan olduğunu; sevgi, birlik, azim, vatanseverlik gibi değerlerle geleceğe emin adımlarla ilerlediğini kanıtlamaktadır.

Birinci Dünya Savaşı'nda yenik düşen Osmanlı Devleti, galip devletlerle **Mondros Ateşkes Antlaşması'nı** imzalamak zorunda kalmış ve bu antlaşmanın hemen ardından Anadolu dâhil birçok Osmanlı toprağı işgale uğramıştır. Devletin içine düştüğü bu çaresizlik karşısında **Mustafa Kemal Paşa, milletin bağımsızlık duygusunu yeniden canlandırmak ve halkı bağımsızlık yolunda örgütlemek amacıyla** harekete geçmiştir. **19 Mayıs 1919'da Samsun'a çıkan Mustafa Kemal**, Türk milletine umut ışığı olmuş ve Millî Mücadele'nin temellerini atmıştır. Onun **çağrısına karşılık veren halk, tüm imkânsızlıklara rağmen yurdunu savunmak için seferber olmuş**; elindekini, avucundakini ordusuyla paylaşmıştır. **Millî Mücadele'nin başarısı**; Türk milletinin vatanına duyduğu **sarsılmaz sevgi, güçlü bağımsızlık inancı ve millî birlik ruhuyla** mümkün olmuştur. Bu dönem, milletimizin özgürlüğe düşkünlüğünün ve bağımsız yaşama kararlılığının en açık kanıtı olarak tarihe geçmiştir.

15 Temmuz 2016 tarihinde Türkiye, demokratik düzeni ve bağımsızlığı hedef alan **bir darbe girişimiyle** karşı karşıya kalmıştır. Ancak **Türk milleti, devletin yanında yer alarak** büyük bir **cesaret, kararlılık ve birlik ruhu** sergilemiştir. **Bu hain kalkışma**, halkın demokrasiye ve millî iradeye sahip çıkma kararlılığı sayesinde **kısa sürede başarısızlığa uğratılmıştır**.

MİLLÎ KİMLİK UNSURLARI

@sosyalpusulasi